

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul III — Nr. 70

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÎRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 3 aprilie 1991

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
L E G I	
32. — Lege privind impozitul pe salarii	1—4
33. — Lege privind activitatea bancară	5—9
34. — Lege privind Statutul Băncii Naționale a României	10—15

L E G I

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind impozitul pe salarii

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Veniturile sub formă de salarii și alte drepturi salariale realizate de către persoanele fizice române sau străine, pe teritoriul României, sînt supuse impozitului potrivit prevederilor prezentei legi.

Se consideră salarii realizate pe teritoriul României salariile în bani primite de către salariați de la persoanele fizice sau juridice care au domiciliul sau sediul pe teritoriul României, precum și salariile primite din străinătate de către persoanele care își desfășoară activitatea în România.

Art. 2. — Venitul sub formă de salariu și alte drepturi salariale impozabile cuprinde totalitatea sumelor primite în cursul unei luni, indiferent de perioada la care se referă și care sînt realizate din :

- a) salariile de orice fel ;
- b) sporurile de orice fel ;
- c) indemnizațiile de orice fel ;
- d) stimulentele din fondul de participare la profituri, recompensele și premiile de orice fel ;
- e) sumele plătite din fondul asigurărilor sociale în caz de incapacitate temporară de muncă și de maternitate ;
- f) sumele plătite pentru concediul de odihnă ;
- g) orice alte cîștiguri primite ca plată a muncii lor, de la persoanele fizice sau juridice la care sînt angajați permanenți ;

h) sumele plătite salariaților sub formă de indexare sau compensare, ca urmare a creșterii prețurilor și tarifelor.

Art. 3. — Prin derogare de la prevederile articolului precedent, salariile și alte drepturi salariale sau diferențe din acestea plătite pe trecut, în baza unei hotărîri judecătorești definitive, din propria inițiativă a persoanei fizice sau juridice plătitoare sau ca urmare a procedurii prevăzute în art. 14 din prezenta lege, se defalcă în vederea impunerii pe lunile la care se referă, cumulîndu-se cu celelalte drepturi primite în lunile respective.

Art. 4. — Se impozitează, în condițiile prevederilor prezentei legi, și următoarele drepturi bănești cuvenite persoanelor fizice :

- a) cîștigurile salariaților zilieri sau temporari ;
- b) onorariile încasate de avocați prin barouri ;
- c) sumele realizate de medici și personalul sanitar de la policlinicile cu plată ;
- d) sumele obținute din colaborări de orice natură ;
- e) onorariile încasate din expertize de orice fel.

Art. 5. — Nu se cuprind în venitul lunar impozabil și nu se impun :

- a) sumele plătite în baza contractelor de muncă, a statutelor sau a dispozițiilor legale, cu ocazia mutării sau transferării în interesul serviciului a unui sala-

riat într-o altă localitate, sumele plătite pentru acoperirea cheltuielilor de deplasare în interesul serviciului, precum și indemnizațiile care se plătesc la încadrarea în funcție ;

b) sumele primite de salariați pentru munca prestată în perioada preavizului de concediere ;

c) ajutoarele sociale, ajutoarele acordate salariaților, precum și persoanelor care nu au calitatea de salariați ;

d) pensiile de orice fel ;

e) alocațiile, indemnizațiile și orice alte sume de această natură acordate persoanelor cu copii, cu excepția celor de la art. 2 lit. e), precum și alocațiile de întreținere acordate persoanelor cărora li s-au dat în plasament familial sau li s-au încredințat minori ;

f) alocațiile acordate, potrivit legii, pentru masa gratuită, alimentația antidot și tainurile în natură.

Art. 6. — Sînt scutite de plata impozitului prevăzut de prezenta lege următoarele categorii de persoane :

a) corespondenții de presă străini, pentru salariile pe care le primesc, sub condiția reciprocității ;

b) elevii, studenții și doctoranzii, pentru burse ;

c) persoanele care, în cursul aceleiași luni, obțin venituri sub formă de salarii și alte drepturi salariale, de pînă la 2.000 lei, de la unitatea unde au funcția de bază ;

d) invalizii de gradul I sau II, veteranii de război, precum și persoanele handicapate ce se stabilesc de Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, pe baza actelor doveditoare, pentru veniturile realizate la unitatea unde au funcția de bază ;

e) urmașii eroilor-martiri ai Revoluției, răniții, precum și pensionarii de invaliditate care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă în lupta pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, stabiliți prin Legea nr. 42/1990 ;

f) militarii în termen, elevii și studenții militari, pentru drepturile bănești primite.

Art. 7. — Impozitul pe salarii se calculează lunar, pe fiecare loc de muncă, asupra totalității venitului realizat în luna expirată de către fiecare salariat, pe baza următoarelor cote :

Venitul lunar impozabil — lei		Impozitul lunar — lei	
pînă la	500 lei		6%
501 —	600 lei	30 lei +	10%
601 —	700 lei	40 lei +	18%
701 —	1.200 lei	58 lei +	22%
1.201 —	2.000 lei	168 lei +	23%
2.001 —	3.000 lei	352 lei +	24%
3.001 —	5.000 lei	592 lei +	25%
5.001 —	7.000 lei	1.092 lei +	26%
7.001 —	10.000 lei	1.612 lei +	28%
10.001 —	15.000 lei	2.452 lei +	31%
15.001 —	20.000 lei	4.002 lei +	35%
20.001 —	25.000 lei	5.752 lei +	40%
peste	25.000 lei	7.752 lei +	45%

În cazul cînd prin aplicarea acestor cote de impozit, venitul lunar net al unui salariat, realizat la unitatea unde are funcția de bază, s-ar reduce sub 2.000 lei, impozitul se diminuează, astfel încît să se asigure realizarea acestui venit.

Fracțiunile de pînă la 50 de bani inclusiv, rezultate din calculul impozitului, se neglijează, iar fracțiunile de peste 50 de bani se rotunjesc la un leu.

Veniturile sub formă de salarii și alte venituri salariale, provenite din munca prestată în mai multe locuri de muncă, se impun separat, pe fiecare loc de muncă, cu cotele și în condițiile prevăzute la primul alineat al acestui articol.

În cazul salariilor și altor drepturi salariale în valută, impozitul datorat se calculează prin transformarea în lei, la cursul de schimb în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se face plata, după care impozitul în lei, stabilit pe baza cotelor de la alin. 1, se trans-

formă, se reține și se varsă la buget în valută, la același curs.

O dată cu indexarea salariilor, Guvernul va modifica în mod corespunzător și tranșele de venit lunar impozabil, pentru a nu anula efectul indexării.

Art. 8. — Impozitul pe salarii calculat în condițiile prezentei legi se reduce cu 20% în cazul persoanelor cu unu sau mai mulți copii. De asemenea, beneficiază de această reducere salariații care au avut unu sau mai mulți copii născuți și înregistrați, potrivit legii, decedați ulterior, precum și soții invalizilor de gradul I sau II, pe timpul cît durează invaliditatea și căsătoria. De această reducere beneficiază și salariații fără copii, căsătoriți cu persoane care au copii, pe timpul cît durează căsătoria, dacă la data încheierii acesteia copiii erau în întreținerea efectivă a unuia dintre soți sau unul dintre aceștia plătea pensie de întreținere.

Se consideră persoane cu copii și salariații cu copii înfiați sau încredințați spre creștere și educare, în condițiile legii.

Reducerea prevăzută la alineatul precedent se acordă și salariaților în vîrstă de pînă la 25 ani inclusiv, fără copii.

Reducerea impozitului cu 20% se acordă pe bază de cerere și acte doveditoare, începînd cu luna următoare aceleia în care salariații au devenit părinți sau îndeplinesc una din condițiile de aplicare a reducerii și încetează începînd cu luna în care nu se mai îndeplinesc condițiile prevăzute de lege.

Art. 9. — Impozitul pe salarii se calculează de plătitorii acestora și se reține lunar din sumele convenite la a doua chenzină.

Pentru drepturile bănești din categoria celor prevăzute la art. 4 din prezenta lege, impozitul se calculează și se reține la fiecare plată, prin cumularea cu sumele plătite anterior în cursul aceleiași luni, de către același plătitor.

În situația în care plătitorul are cont bancar, impozitul se reține și se varsă o dată cu ridicarea sumelor pentru plata celei de-a doua chenzine.

Băncile sînt obligate să verifice cu ocazia ridicării sumelor pentru plata salariilor în țară ori către sau din străinătate reținerea și vărsarea la bugetul administrației centrale de stat a impozitului pe salarii.

Art. 10. — Impozitul pe salarii reținut în plus se restituie salariaților respectivi de plătitorul acestora în termen de 30 de zile de la data constatării plusului.

Restituirea sumelor reținute în plus se poate face pe o perioadă de 3 ani în urmă de la data reținerii.

Impozitul pe salarii nereținut la timp sau în cuantum legal se reține de plătitorul venitului, de la salariații respectivi, pe o perioadă de un an în urmă. Reținerea se poate face, în rate egale, în cel mult șase luni de la data constatării nereținerilor.

În cazul în care impozitul pe salarii nu mai poate fi recuperat de la salariatul în cauză, acesta se suportă de plătitorul salariului.

Art. 11. — Persoanele fizice sau juridice care în exercitarea activității folosesc salariați sînt obligate să depună semestrial la organul financiar pe raza căruia își au sediul sau domiciliul o dare de seamă privind calcularea, reținerea și vărsarea la bugetul administrației centrale de stat a impozitului pe salarii. Agenții economici cu profil special, definiți potrivit legii, vor depune această dare de seamă la Ministerul Finanțelor.

Art. 12. — Pentru nevărsarea la termen a impozitului pe salarii se aplică o majorare de 0,05% pentru fiecare zi de întîrziere, dar nu mai mult decît impozitul neachitat.

Art. 13. — Controlul privind calcularea, reținerea și vărsarea impozitului pe salarii se efectuează de organele fiscale la care plătitorii de salarii sînt obligați să depună dările de seamă privind calcularea, reținerea și vărsarea impozitului pe salarii.

Art. 14. — Împotriva modului în care se aplică prevederile prezentei legi de către persoanele fizice sau juridice la care sînt angajați, salariații se pot adresa cu plîngere direct acestora, în termen de 30 de zile

de la data reținerii impozitului. Persoana fizică sau juridică care a făcut angajarea este obligată ca, în termen de 30 de zile de la data înregistrării plîngerii, să procedeze la reverificarea modului de determinare a venitului lunar impozabil și a impozitului de plată și să emită o decizie care să cuprindă rezultatele reverificării. Decizia se va comunica salariatului în cauză.

Art. 15. — În termen de 30 de zile de la comunicarea deciziei dată de cel care a făcut angajarea, salariatul poate face contestație adresată direcției generale a finanțelor publice pe a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul persoana fizică sau juridică al cărei angajat este, aceasta fiind obligată să o rezolve în termen de 30 de zile de la înregistrare. Soluționarea contestației se face printr-o decizie care se comunică salariatului în cauză.

În termen de 30 de zile de la comunicare, împotriva deciziei date de direcția generală a finanțelor publice, salariatul poate face apel la Ministerul Finanțelor, care în termen de 40 de zile de la înregistrare este obligat să-l soluționeze. Soluția dată de Ministerul Finanțelor este definitivă și se comunică salariatului în cauză.

Art. 16. — Contestațiile și apelurile privind impozitul pe salarii sînt scutite de plata taxei de timbru.

Art. 17. — Ministerul Finanțelor poate acorda, în cazuri temeinic justificate, eșalonări și amînări la plata impozitului pe salarii.

Art. 18. — Constituie contravenții următoarele fapte, dacă potrivit legii penale nu sînt considerate infracțiuni :

a) refuzul de a pune la dispoziția organelor fiscale documentele privind modul de calculare, reținere și vărsare la bugetul administrației centrale de stat a impozitului pe salarii ;

b) nedepunerea în termen de 15 zile de la încheierea semestrului a dării de seamă privind calcularea, reținerea și vărsarea impozitului pe salarii.

Contravenția de la lit. a) se sancționează cu amendă de la 5.000 la 10.000 lei, iar contravenția de la lit. b), cu amendă de la 3.000 la 5.000 lei.

Constatarea contravențiilor și sancționarea lor se fac de persoanele din cadrul Ministerului Finanțelor sau organele sale teritoriale, imputernicite în acest scop de conducerea acestora.

Art. 19. — În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art. 18 li se aplică dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor.

Art. 20. — Pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Finanțelor va elabora instrucțiuni metodologice privind tehnica de calcul al impozitului pe salarii, formularistica corespunzătoare și atribuțiile și răspunderile organelor fiscale privind aplicarea acestei legi, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României.

Art. 21. — Aplicarea prevederilor prezentei legi nu afectează salariile tarifare nete existente la 31 decembrie 1990.

Art. 22. — Pentru asigurarea, de regulă, a aceluiași cuantum al veniturilor nete, adaosurile stabilite sub formă de procente din salariul tarifar se mențin la același nivel și se vor aplica la salariile de bază.

Adaosurile, primele și indemnizațiile care, potrivit legii, sînt stabilite în sume fixe nete se vor transforma în sume brute prin majorarea acestora cu 30 la sută.

Art. 23. — Drepturile de salarizare acordate după intrarea în vigoare a prezentei legi se stabilesc în sume brute.

Art. 24. — Drepturile privind indemnizațiile acordate în cadrul asigurărilor sociale de stat și concediul plătit pentru îngrijirea copiilor în vîrstă de pînă la un an se calculează, în continuare, pe baza cotelor stabilite, potrivit legii, aplicate la salariile brute care constituie baza de calcul.

De asemenea, pensiile de asigurări sociale de stat, pensiile militare și pensia suplimentară se calculează, în continuare, pe baza cotelor existente, potrivit legii, la data aplicării prezentei legi.

În cazul în care, în perioada luată în considerare la stabilirea pensiilor, sînt cuprinse atît salariile nete, cît și salariile brute, baza de calcul a pensiilor o constituie media acestor salarii determinate potrivit legii.

Art. 25. — Pentru stabilirea, potrivit legii, a alocației de stat pentru copii, chiriilor pentru locuințele din fondul locativ de stat, a burselor pentru elevi și studenți, precum și a contribuției părinților pentru întreținerea copiilor în creșe și grădinițe, se iau în considerare salariile tarifare nete, respectiv veniturile nete determinate potrivit reglementărilor în vigoare la 31 decembrie 1990.

Art. 26. — Suma netă de 750 lei lunar acordată începînd cu data de 1 noiembrie 1990 pentru indexarea salariilor ca urmare a liberalizării prețurilor și tarifelor se stabilește în quantum brut de 975 lei lunar.

Art. 27. — Contribuția de 3% pentru pensia suplimentară se calculează asupra salariului de bază, inclu-

siv sporul de vechime aferent, iar contribuția de 1% datorată de salariați pentru fondul de șomaj se calculează asupra salariului de bază.

Art. 28. — În vederea stabilirii indemnizațiilor cuvenite pentru concedii legale de odihnă, veniturile nete lunare primite de către salariați anterior aplicării prezentei legi vor fi transformate în venituri brute pe baza tabelelor de calcul a impozitului pe salarii utilizate pentru persoanele cu copii.

Art. 29. — În situațiile în care pentru evitarea dublei impuneri există convenții sau alte acorduri internaționale la care România este parte, se aplică cu privire la impozitul pe salarii prevederile din acele convenții sau acorduri.

Art. 30. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 1/1977 privind impozitul pe fondul total de retribuire la unitățile socialiste de stat, art. 16—18 din Legea nr. 2/1977 privind impozitul agricol, art. 3 din Legea nr. 4/1990 privind remunerarea și alte drepturi ale Președintelui României, senatorilor și deputaților, art. 9 și anexa nr. 2 din Decretul nr. 279/1983 privind reglementarea asistenței medicale cu plată, Decretul nr. 409/1985 privind majorarea contribuției persoanelor fără copii, art. 3—7, 9 și 10 din Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 545/1970 privind reglementarea unor impozite pe veniturile populației, art. 7, 14 alin. 3 și anexa nr. 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 1.222/1990 privind regimul impozitelor și taxelor aplicabile reprezentanților din România ale societăților comerciale sau organizațiilor economice străine, Hotărîrea Guvernului nr. 52/1991 privind impozitul pe salariu, precum și orice alte dispoziții contrare.

Art. 31. — Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 aprilie 1991.

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din 18 martie 1991.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARȚIAN DAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 21 martie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician **ALEXANDRU BIRLĂDEANU**

În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României,

promulgăm Legea privind impozitul pe salarii și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 29 martie 1991.

Nr. 32.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind activitatea bancară

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Activitatea bancară în România se desfășoară prin Banca Națională a României și prin societăți bancare constituite, în baza Legii nr. 31/1990, ca societăți comerciale.

Art. 2. — Banca Națională a României este banca centrală a statului român, avînd personalitate juridică. Ea este organul unic de emisiune al statului și stabilește reglementările în domeniile : monetar, de credit, valutar și de plăți. Banca Națională a României refinanțează societățile bancare și asigură lichidități sistemului bancar.

Banca Națională a României asigură supravegherea activității tuturor societăților bancare.

Totodată, Banca Națională a României va promova, reglementa și supraveghea activitățile de intermediere bancară.

Atribuțiile Băncii Naționale a României sînt prevăzute în statutul de organizare și funcționare aprobat prin lege.

Art. 3. — Societățile bancare sînt persoane juridice al căror obiect principal de activitate îl constituie atragerea de fonduri de la persoane juridice și fizice, sub formă de depozite sau instrumente nenegociabile, plătibile la vedere sau la termen, precum și acordarea de credite.

Art. 4. — Structura organizatorică, conducerea și administrarea societăților bancare se stabilesc prin statutele proprii.

Societatea bancară este angajată numai prin semnăturile a cel puțin doi conducători avînd funcțiile stabilite prin statutele proprii.

SECȚIUNEA I

Societățile bancare, persoane juridice române

Art. 5. — Societățile bancare, persoane juridice române, se constituie cu respectarea prevederilor Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale ; ele nu pot fi constituite sub formă de societăți cu răspundere limitată. Societățile bancare se pot constitui și funcționa numai pe baza autorizației eliberate de Banca Națională a României.

Art. 6. — Documentația care trebuie prezentată pentru solicitarea autorizației și condițiile în care aceasta poate fi acordată vor fi stabilite prin norme de Banca Națională a României.

Banca Națională a României va stabili norme privind volumul minim al capitalului social și cota minimă de vărsămînt la momentul subscrierii, care nu poate fi mai mică de 50%, precum și perioada de subscriere.

Art. 7. — Condițiile în care autorizația poate fi retrasă, atît în cazurile cînd retragerea este impusă de lege, cît și atunci cînd ea este cerută de societatea bancară respectivă, se stabilesc prin norme de Banca Națională a României.

Toate autorizațiile emise și cele în vigoare vor fi evidențiate de Banca Națională a României într-un registru, care va fi accesibil permanent publicului.

Art. 8. — Capitalul social subscris trebuie vărsat integral în termen de pînă la doi ani de la data constituirii societății bancare.

Capitalul social subscris trebuie vărsat în formă bănească.

Art. 9. — După constituirea legală, societatea bancară va trebui să se identifice în mod clar, în toate actele ei oficiale, printr-un minimum de date : denumirea completă și firma socială, capitalul social subscris, adresa sediului principal, numărul și data înmatriculării în registrul comerțului.

Art. 10. — În cazul fuziunii, dizolvării, lichidării sau falimentului societăților bancare, se aplică prevederile din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, precum și normele speciale și avizele exprese ale Băncii Naționale a României, avîndu-se în vedere caracterul specific al operațiunilor bancare.

Art. 11. — Fuziunea a două sau mai multor societăți bancare se decide de către fiecare societate bancară, conform statutului propriu. În prealabil începerii activității sale, societatea bancară rezultată ca urmare a fuziunii este obligată să obțină autorizația Băncii Naționale a României.

Art. 12. — Societăților bancare li se interzice să încheie contracte sau înțelegeri, să adopte practici de orice fel care le-ar asigura poziții dominante pe piața monetară, financiară sau valutară ori să se angajeze în operațiuni pentru a obține neloyal avantaje pentru ele sau pentru terțe persoane.

Banca Națională a României are dreptul să introducă acțiune în justiție ori de câte ori constată încălcarea prevederilor prezentului articol.

SECȚIUNEA a II-a

Regimul filialelor și sucursalelor din România ale băncilor, persoane juridice străine

Art. 13. — Înființarea, funcționarea și lichidarea filialelor din România ale societăților bancare, persoane juridice străine, se efectuează potrivit Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, după recunoașterea acestor societăți bancare ca persoane juridice străine, în condițiile stabilite de dreptul român.

Deschiderea în România de sucursale ale unor bănci persoane juridice străine are loc în conformitate cu prevederile legislației privind funcționarea în România a reprezentanțelor firmelor și organizațiilor economice străine.

Art. 14. — Exercițarea profesiei bancare și operațiunile de bancă ale filialelor și sucursalelor prevăzute la art. 13 al prezentei legi sînt supuse autorizării Băncii Naționale a României, în concordanță cu politica acesteia față de activitatea băncilor străine în România.

CAPITOLUL II

Activitatea bancară

Art. 15. — În activitatea lor, societățile bancare se vor supune reglementărilor emise de Banca Națională a României pentru aplicarea politicii monetare, de credit, valutare, de plăți, de asigurare a prudenței bancare și de supraveghere a societăților bancare.

Art. 16. — Toate societățile bancare sînt obligate să deschidă conturi curente la Banca Națională a României și să mențină rezerve minime obligatorii potrivit reglementărilor date de aceasta.

Art. 17. — Societățile bancare pot deschide la Banca Națională a României și alte conturi, în condițiile stabilite de aceasta.

Art. 18. — Societățile bancare pot efectua operațiuni de depozite la vedere și la termen, în cont, cu numerar și cu titluri constînd în atragerea resurselor bănești de la persoane juridice și fizice, în vederea păstrării și fructificării lor. Depozitele pot fi purtătoare de dobîndă.

Art. 19. — Prin *credit pe termen scurt* se înțelege orice fel de operațiune de împrumut de sume de bani pe o durată ce nu depășește 12 luni. Împrumuturile a căror durată de rambursare este între un an și cinci ani sînt credite pe termen mediu, iar cele care depășesc durata de cinci ani sînt credite pe termen lung.

La acordarea creditelor, societățile bancare vor urmări ca solicitanții să prezinte credibilitate pentru

rambursarea lor la scadență. În acest scop, acestea pot cere solicitanților garantarea împrumutului cu bunuri mobile și imobile.

Art. 20. — După aprobarea unui credit, societățile bancare nu pot anula sau reduce cuantumul acestuia decît în cazuri justificate, determinate de furnizarea de către debitor a unor date nereale, și numai după expirarea unui termen de preaviz de minimum 5 zile, care va fi comunicat în scris debitorului.

Societățile bancare pot întrerupe imediat, fără preaviz, utilizarea de către debitor a unui credit aprobat, în cazul în care debitorul a încălcat condițiile contractului de credit sau în cazul în care situația economică și financiară a acestuia nu mai asigură condiții de rambursare.

Art. 21. — Toate operațiunile de credit și garanție ale societăților bancare vor trebui consemnate în documente contractuale din care să rezulte clar toți termenii și toate condițiile respectivelor tranzacții. Copiile acestor documente vor trebui păstrate de către societățile bancare și puse la dispoziția personalului autorizat al Băncii Naționale a României, la cererea acestuia.

Art. 22. — Societățile bancare pot cumpăra, vinde, ține în custodie și administra active monetare, pot executa transferuri, operațiuni de clearing și alte operațiuni de virament, pe cont propriu sau în contul terților.

Art. 23. — Societățile bancare pot primi titluri în gaj sau în păstrare. Aceste titluri nu pot fi gajate de societatea bancară primitoare, iar aceasta nu poate exercita dreptul de vot aferent respectivelor titluri.

Art. 24. — Societățile bancare pot efectua, potrivit legii și în limitele autorizației acordate și ale mijloacelor de care dispun, operațiuni și activități conexe ca: operațiuni valutare; operațiuni cu metale prețioase, cu obiecte confecționate din acestea și cu alte valori cu grad mare de lichiditate; plasamentul, subscrierea, gestionarea, păstrarea și comerțul cu titluri; consulting bancar; garanții; mandatări, precum și alte activități legale care pot fi asumate pe cont propriu sau în contul clienților.

Art. 25. — Societatea bancară nu poate desfășura următoarele operațiuni:

a) angajarea în tranzacții cu bunuri mobile și imobile. Se exceptează tranzacțiile cu imobile necesare desfășurării activității societății bancare și pentru folosința salariaților, precum și tranzacțiile cu bunuri mobile și imobile în executarea creanțelor;

b) achiziționarea propriilor acțiuni sau gajarea lor în contul datoriei băncii. Se exceptează răscumpărarea acțiunilor proprii în vederea reducerii capitalului social, care va face obiectul unei autorizări prealabile din partea Băncii Naționale a României;

c) acordarea de împrumuturi clienților, condiționată de vînzarea sau cumpărarea acțiunilor băncii;

d) primirea de depozite, titluri sau alte valori, cînd societatea bancară se află în stare de încetare de plăți ;

e) angajarea în operațiuni de depozit, dacă majoritatea depozitelor provin de la angajații băncii. Se exceptează operațiunile fondurilor de plasament și alte operațiuni financiare bazate pe principiul mutualității.

Art. 26. — Prin autorizațiile de funcționare pot fi specificate operațiuni și activități interzise, altele decît cele menționate în art. 25 al prezentei legi.

Art. 27. — Societățile bancare vor repartiza 20% din profitul brut anual pentru constituirea de rezerve, pînă cînd fondul astfel constituit egalează capitalul, apoi maximum 10% pînă în momentul în care fondul a ajuns de două ori mai mare decît capitalul. După atingerea acestui nivel, alocarea de sume pentru fondul de rezervă se va face din profitul net, pe baza hotărîrii consiliilor de administrație ale societăților bancare.

Societățile bancare își pot constitui fonduri de risc pentru acoperirea eventualelor credite care nu mai pot fi recuperate, atît din profiturile brute în limita a 0,5% din totalul creditelor acordate, cît și din cele nete, precum și alte fonduri.

CAPITOLUL III

Reglementarea și supravegherea activității bancare

Art. 28. — Participarea unei societăți bancare la o firmă sau întreprindere al cărei obiect de activitate nu are legătură cu activitatea bancară nu poate depăși 20% din capitalul firmei sau întreprinderii respective.

Art. 29. — Împrumuturile acordate de o societate bancară unui singur debitor nu pot depăși, cumulate, 20% din capitalul și rezervele societății bancare respective.

Se consideră un singur debitor orice persoană sau grup de persoane fizice sau juridice care sînt legate economic între ele. Împrumuturile acordate debitorilor aflați în relații speciale cu societatea bancară sau personalul acesteia, inclusiv familiale, vor fi permise numai în condițiile reglementărilor emise de Banca Națională a României.

Art. 30. — Societățile bancare sînt obligate să comunice Băncii Naționale a României creditele acordate clienților lor, care depășesc suma minimă pentru raportare stabilită de Banca Națională a României.

Art. 31. — Societățile bancare sînt obligate să prezinte lunar Băncii Naționale a României situațiile lor financiare, constînd din elemente ale bilanțului și contului de profit și pierderi, precum și alte date cerute de Banca Națională a României.

Societatea bancară conducătoare a unui grup de bănci va prezenta datele prevăzute în alineatul prece-

dent atît pentru propria sa unitate, cît și pentru întregul grup.

Art. 32. — Societățile bancare sînt obligate să permită Băncii Naționale a României să le examineze evidențele, conturile și operațiunile, exclusiv pentru îndeplinirea scopurilor supravegherii bancare.

Art. 33. — Casele de economii, casele de ajutor reciproc, cooperativele de credit, alte societăți de credit, precum și fondurile de plasament sînt supravegheate și de către organismele de supraveghere ale propriilor asociații.

Art. 34. — Banca Națională a României este singurul agent al statului însărcinat să supravegheze tranzacțiile valutare efectuate de societățile bancare, în care scop va stabili modul de raportare a acestora.

Art. 35. — Ministerul Finanțelor va sesiza Banca Națională a României despre neregulile de ordin fiscal comise de societățile bancare.

Art. 36. — Pentru supravegherea societăților bancare române care funcționează în străinătate, Banca Națională a României cooperează cu autoritățile de supraveghere bancară ale statelor respective.

Informații referitoare la băncile străine care desfășoară activități în România pot fi furnizate autorităților de supraveghere bancară din țara de origine, numai în condiții de reciprocitate.

CAPITOLUL IV

Asigurarea depozitelor

Art. 37. — În scopul protejării drepturilor deponenților, se pot constitui unu sau mai multe fonduri pentru asigurarea depozitelor bănești deținute de societățile bancare în favoarea persoanelor fizice.

Aceste fonduri vor putea fi constituite de către instituții financiare publice sau private ori de statul român. Ele vor funcționa pe baza autorizației date de Banca Națională a României și sub supravegherea acesteia.

Fiecare societate bancară care beneficiază de o astfel de asigurare a depozitelor va menționa acest lucru în mod distinct pe antetul ei și la sediile acesteia.

CAPITOLUL V

Casele de compensații interbancare

Art. 38. — În vederea compensării și decontării globale a creanțelor reciproce ale societăților bancare, se pot înființa case de compensații interbancare.

Art. 39. — În afara compensărilor și decontărilor multilaterale între bănci, casele de compensații interbancare pot facilita efectuarea împrumuturilor reciproce între bănci pe termen de o zi lucrătoare.

Art. 40. — Casele de compensații se înființează în baza Legii nr. 31/1990 și funcționează pe baza autorizației Băncii Naționale a României și a normelor de lucru specifice aprobate de către aceasta.

CAPITOLUL VI

Bilanțul, contul de profit și pierderi și controlul acestora

Art. 41. — În conformitate cu statutul și normele proprii, Banca Națională a României va stabili reguli privind bilanțul societăților bancare, contul de profit și pierderi, ținerea contabilității și efectuarea controlului acestora.

Art. 42. — Bilanțul societății bancare și contul de profit și pierderi nu vor fi acceptate ca având valabilitate legală de către autoritățile în drept, fără să fi fost verificate și semnate de comisia de cenzori a societății bancare.

Art. 43. — Pentru verificarea și confirmarea bilanțului, societățile bancare vor putea utiliza contabili autorizați și experți contabili.

Art. 44. — Bilanțul și contul de profit și pierderi vor fi publicate de societatea bancară în cel mai scurt timp după aprobarea lor de către adunarea generală a acționarilor sau de alt organ de conducere, conform prevederilor Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și reglementărilor specifice emise de Banca Națională a României.

CAPITOLUL VII

Personalul societăților bancare

Art. 45. — Conducătorii unei societăți bancare răspund pentru activitatea lor profesională în fața adunării generale a acționarilor și a Băncii Naționale a României. Ei trebuie să fie persoane cu o bună reputație, care să nu fi suferit sau să nu fi cauzat prin activitatea lor falimente bancare. Banca Națională a României poate să stabilească și alte reguli și norme etice și profesionale pentru calitatea și activitatea unui conducător de societate bancară, precum și pentru activitatea personalului bancar.

CAPITOLUL VIII

Secretul profesional în activitatea bancară

Art. 46. — Personalul unei societăți bancare supuse prevederilor prezentei legi nu are dreptul de a folosi sau dezvălui, nici în timpul activității, nici după încetarea acesteia, fapte sau date care, devenite publice, ar dăuna intereselor ori prestigiului vreunei societăți bancare sau vreunui client al acesteia. Prevederile de mai sus se aplică și persoanelor care obțin

informații, de natura celor arătate, din rapoarte ori alte lucrări oficiale.

Art. 47. — Orice membru al unui consiliu de administrație, precum și toate persoanele care participă la activitatea societăților bancare sînt obligate să păstreze secretul profesional. Dezvăluirea secretului profesional se poate face numai în cadrul unei proceduri judiciare, în conformitate cu autorizarea consiliului de administrație al societății bancare căruia i se solicită aceasta.

Personalul societății bancare nu poate uza, în folos personal, de informațiile bancare pe care le deține sau de care a luat cunoștință în orice mod.

Prevederile alin. 1 și 2 se aplică și persoanelor care obțin, din activitatea de control și supraveghere sau din rapoarte și alte lucrări oficiale, informații de natura celor arătate mai sus.

Art. 48. — Numele depunătorului sau titularul contului, precum și operațiunile înregistrate în conturile lui constituie secrete profesionale.

CAPITOLUL IX

Contravenții și sancțiuni

Art. 49. — Constituie contravenții următoarele fapte dacă, potrivit prevederilor legii penale și condițiilor în care au fost săvîrșite, nu sînt infracțiuni :

- a) nerespectarea normelor emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei legi ;
- b) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală.

Art. 50. — În cazurile contravențiilor prevăzute la articolul precedent se poate aplica, numai persoanelor juridice, una din următoarele sancțiuni :

- a) avertisment scris ;
- b) obligarea societății bancare aflate în culpă să ia măsuri de remediere a efectelor contravenției, inclusiv impunerea de măsuri pentru limitarea operațiunilor societății ;
- c) aplicarea de amenzi care nu pot depăși 1% din capitalul social al băncii, dacă, deși avertizată, societatea bancară continuă contravenția ;
- d) retragerea autorizației.

Art. 51. — Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 49 și, respectiv, art. 50 se fac de persoane anume împuternicite de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României.

Impotriva procesului-verbal de contravenție se poate face plîngere la judecătoria în raza căreia s-a săvîrșit contravenția. Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile legale privind constatarea și soluționarea contravențiilor.

Amenzile încasate se fac venit la bugetul administrației centrale de stat.

Art. 52. — În cazul încălcării grave a normelor de prudență bancară, Banca Națională a României poate decide, de la caz la caz, măsuri speciale de supraveghere și conservare a societății bancare pentru a păstra, a remedia și a restabili poziția financiară a respectivei societăți bancare.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 53. — Societățile bancare pot să organizeze o asociație profesională care să le reprezinte interesele colective față de autoritățile publice, să studieze probleme de interes comun, să promoveze cooperarea, să informeze membrii asociației și publicul și să organizeze serviciile de interes comun. Asociația profesională a băncilor va colabora cu Banca Națională a României.

Art. 54. — Fondatorii unei societăți bancare, precum și administratorii, directorii și cenzorii acesteia, care vor tăinui situația de încetare de plăți sau vor încălca autorizația acordată și prevederile prezentei legi, vor fi decăzuți din calitatea lor prin hotărâre a Băncii Naționale a României, chiar și înainte de deschiderea acțiunii judiciare.

Art. 55. — Punerea de acord cu prevederile prezentei legi a situației activelor și pasivelor societăților

bancare deja existente se va face potrivit unui grafic stabilit de Banca Națională a României.

Art. 56. — Se interzice oricărei firme sau agent economic care nu are autorizație de funcționare ca societate bancară sau personalului lor să utilizeze o denumire, o formă de publicitate, precum și orice expresie care ar putea să sugereze ideea că este o societate bancară.

Art. 57. — Toate modificările organizatorice intervenite în activitatea societăților bancare se supun prevederilor referitoare la publicitate din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale.

Art. 58. — Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

Art. 59. — În termenul prevăzut la art. 58, Banca Națională a României va elabora regulamente în aplicarea prevederilor prezentei legi.

Art. 60. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Decretul nr. 61 din 27 februarie 1974 privind autorizarea Băncii Naționale a Republicii Socialiste România și Băncii Române de Comerț Exterior de a acorda dobânzi la disponibilitățile din conturile în valută, publicat în Buletinul Oficial nr. 25 din 1 martie 1974, Decretul nr. 160 din 7 mai 1986 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Financiar-Bancar, publicat în Buletinul Oficial nr. 27 din 9 mai 1986, precum și orice alte dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din 25 martie 1991.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARȚIAN DAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 25 martie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician **ALEXANDRU BÎRLĂDEANU**

În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României,

promulgăm Legea privind activitatea bancară și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
IOŢ ILIESCU

București, 29 martie 1991.
Nr. 33.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind Statutul Băncii Naționale a României

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Banca Națională a României stabilește și conduce politica monetară și de credit, în cadrul politicii economice și financiare a statului, cu scopul de a menține stabilitatea monedei naționale. Banca Națională a României este organ al statului și are personalitate juridică.

Banca Națională a României are sediul în București. Ea poate avea sucursale în toate orașele reședință de județ și poate crea filiale și agenții și în alte localități.

Art. 2. — Banca Națională a României participă, în numele statului, la tratative și negocieri externe în probleme financiare, monetare și de plăți; Banca Națională a României poate negocia și încheia acorduri privind împrumuturi pe termen scurt și efectuarea de operațiuni de swap cu băncile centrale, băncile comerciale și instituțiile monetare internaționale, cu condiția rambursării lor în termen de un an și a înregistrării lor în raportul anual al Băncii Naționale a României.

Banca Națională a României poate, cu împuternicirea Parlamentului, să participe la organizații internaționale cu caracter financiar, bancar și monetar și să devină membru al acestora.

Art. 3. — Banca Națională a României este în drept să ceară tuturor instituțiilor de credit și financiare să-i furnizeze documentele și informațiile necesare pentru exercitarea funcțiilor sale.

Pentru necesitățile proprii și ale autorităților publice, Banca Națională a României elaborează studii și analize privind moneda, creditul și operațiunile sistemului bancar.

CAPITOLUL II

Resursele Băncii Naționale a României

Art. 4. — Capitalul propriu al Băncii Naționale a României este de 5.000 milioane lei și aparține în întregime statului.

Art. 5. — Fondul de rezervă al Băncii Naționale a României se constituie din profitul evidențiat în bilanțul anual, după acoperirea integrală a cheltuielilor.

Art. 6. — Din profitul brut înregistrat în bilanțul băncii, 20% se utilizează pentru constituirea fondului de rezervă al băncii, destinat acoperirii eventualelor pierderi. Această cotă va fi redusă la 10% atunci când

activele din fondul de rezervă ajung să fie egale cu capitalul băncii și la 5% când astfel de active ajung la dublul capitalului.

Art. 7. — Profitul rămas după repartizarea pentru fondul de rezervă și celelalte fonduri prevăzute de lege va fi utilizat conform hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României.

Art. 8. — În cazul în care în bilanțul Băncii Naționale a României valoarea activelor scade sub suma angajamentelor și a capitalului său, Ministerul Finanțelor va transfera Băncii Naționale a României, la cererea acesteia, titluri de credit guvernamentale negociabile la dobânda pieței, în suma necesară acoperirii acestui deficit. În termen de cinci ani aceste titluri de credit vor fi răscumpărate prin utilizarea profiturilor realizate de bancă sau renegociate.

CAPITOLUL III

Operațiunile Băncii Naționale a României

SECȚIUNEA I

Emisiunea monetară

Art. 9. — Banca Națională a României este unica instituție autorizată să emită bancnote și monede metalice pe tot cuprinsul țării.

Art. 10. — Unitatea monetară a României este leul, cu subdiviziunea banul.

Art. 11. — Banca Națională a României administrează direct rezerva de bancnote și monede metalice, elaborează programul de emisiune a acestora și asigură emisiunea regulată de bancnote și monede metalice, în vederea satisfacerii nevoilor de numerar ale țării.

Art. 12. — Bancnotele și monedele metalice emise și neretrase din circulație de către Banca Națională a României reprezintă mijloace monetare care trebuie acceptate la valoarea nominală pentru plata tuturor obligațiilor publice și private.

Art. 13. — Banca Națională a României este singura în drept să stabilească valoarea nominală, dimensiunile, greutatea, desenul și alte caracteristici tehnice ale bancnotelor și monedelor metalice. Bancnotele vor fi semnate de guvernator și casierul central.

Art. 14. — Banca Națională a României asigură tipărirea bancnotelor și baterea monedelor metalice și ia măsuri pentru păstrarea în siguranță a celor ce nu sînt puse în circulație, precum și pentru custodia și distrugerea, când aceasta este necesară, a matrițelor, cerneleurilor și a bancnotelor și monedelor metalice retrase din circulație.

Art. 15. — Banca Națională a României schimbă, la cerere, fără taxe și comisioane, bancnotele și monedele metalice emise de ea.

Banca Națională a României poate refuza să schimbe bancnote și monede metalice, dacă acestea prezintă deformări, sînt ilizibile, sînt perforate sau dacă lipsește mai mult de 40 la sută din suprafața lor. Aceste bancnote și monede vor fi retrase și distruse fără acordarea de compensații proprietarilor, exceptînd cazurile speciale specificate prin regulamentele Băncii Naționale a României.

Banca Națională a României nu poate fi obligată să acorde vreo compensație pentru bancnotele sau monedele metalice ce au fost pierdute, furate sau distruse.

Art. 16. — Bancnotele și monedele metalice uzate sau necorespunzătoare vor fi retrase și distruse de Banca Națională a României și înlocuite cu bancnote și monede metalice noi.

Art. 17. — Banca Națională a României poate hotărî să anuleze sau să retragă din circulație orice bancnote sau monede metalice care au fost emise de ea și să pună în circulație în locul lor alte tipuri de bancnote sau monede metalice; reglementările vor trebui să specifice perioada și modalitatea în care bancnotele și monedele metalice vor fi prezentate la preschimbare; o asemenea perioadă de preschimbare nu va putea depăși 180 zile.

La expirarea perioadei de preschimbare :

a) bancnotele și monedele metalice retrase din circulație, fără a intra în contradicție cu prevederile art. 12, nu mai pot fi utilizate pentru plata obligațiilor publice și private ;

b) suma totală a bancnotelor și monedelor metalice retrase din circulație, dar nepreschimbate la termen, se va scădea din totalul numerarului în circulație în evidențele Băncii Naționale a României și va fi tratată ca venit al Băncii Naționale a României.

Art. 18. — Suma totală a bancnotelor și monedelor metalice în circulație va fi evidențiată în contabilitatea Băncii Naționale a României ca pasiv și nu va include bancnotele și monedele metalice aflate în rezervă de numerar.

Tranșa de numerar emisă de Banca Națională a României peste nivelul rezervelor internaționale stabilite și menținute conform art. 35 va trebui să fie acoperită integral de următoarele active :

a) avansuri acordate de Banca Națională a României statului și împrumuturi garantate de acesta conform prezentului statut ;

b) titluri deținute în portofoliul de investiții al Băncii Naționale a României ;

c) active rezultate din credite acordate societăților bancare și altor instituții de credit în condițiile prezentului statut ;

d) cecuri, cambii și instrumente de credit pe care Banca Națională a României le-a scontat sau le deține în portofoliu.

SECȚIUNEA a II-a

Operațiuni cu societățile bancare și alte instituții de credit

Art. 19. — În cadrul politicii sale monetare și de credit, Banca Națională a României poate :

a) să sconteze și să resconteze efecte de comerț și bonuri de casă prezentate de societățile bancare și alte instituții de credit ;

b) să acorde credit societăților bancare și altor instituții de credit.

Art. 20. — Banca Națională a României deschide conturi curente societăților bancare și celorlalte instituții de credit și efectuează operațiunile de încasări și plăți între acestea.

Art. 21. — Banca Națională a României poate asigura, prin intermediul conturilor deschise în evidențele sale, servicii de compensare și decontare între societățile bancare.

Art. 22. — Banca Națională a României poate sconta, dobîndi, lua în gaj sau vinde creanțe asupra statului, asupra societăților bancare și asupra altor societăți, în condițiile pe care le consideră necesare pentru a realiza obiectivele politicii monetare, ținînd seama de situația specifică a pieței.

Art. 23. — Banca Națională a României stabilește taxa oficială a scontului, condițiile de efectuare a operațiunilor de scont, precum și rata de refinanțare a societăților bancare.

Pentru operațiunile efectuate, banca poate încasa dobînzii și comisioane.

Art. 24. — Banca Națională a României poate cumpăra, vinde sau accepta în gaj titluri și alte valori, a căror listă este stabilită de consiliul de administrație.

Art. 25. — Banca Națională a României stabilește regimul rezervelor obligatorii pe care societățile bancare sînt obligate să le mențină în conturile special deschise în evidențele Băncii Naționale a României.

Art. 26. — Banca Națională a României răspunde în exclusivitate pentru autorizarea și supravegherea tuturor entităților care operează ca societăți bancare în România. În acest scop, Banca Națională a României este împuternicită :

a) să emită reglementări și să ia măsuri, în conformitate cu prevederile legii, pentru a asigura viabilitatea sistemului bancar ;

b) să controleze la fața locului și să verifice registrele, conturile și orice alte documente ale societăților bancare și ale altor persoane juridice, pentru a obține actele pe care Banca Națională a României le consi-

deră necesare pentru îndeplinirea adecvată a atribuțiilor de supraveghere.

Art. 27. — Banca Națională a României va acționa ca împrumutător de ultimă instanță pentru societățile bancare aflate în dificultate de plată, în condițiile stabilite de aceasta.

SECȚIUNEA a III-a

Operațiuni cu Trezoreria statului

Art. 28. — Banca Națională a României ține în evidențele sale contul curent al Trezoreriei statului. Metodele de înregistrare a operațiunilor în acest cont sînt stabilite prin convenții între Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României.

Art. 29. — Pentru toate operațiunile efectuate pentru Trezoreria statului, Banca Națională a României nu va percepe comisioane și, în același timp, nu va plăti dobînzii pentru disponibilități. Fondul de tezaur al statului este purtător de dobîndă în condițiile legii.

Art. 30. — Banca Națională a României va acționa, direct sau prin alte bănci, ca agent al statului în ceea ce privește emisiunea obligațiunilor și altor înscrisuri de stat, vînzarea și răscumpărarea acestora, precum și plata dobînzilor și altor speze aferente.

Art. 31. — Banca Națională a României poate acorda bugetului administrației centrale de stat împrumuturi pentru acoperirea decalajului temporar dintre venituri și cheltuieli.

Suma totală a acestor împrumuturi nu poate depăși în nici un an fiscal echivalentul pînă la 10% din totalul bugetului aprobat. Împrumuturile acordate statului de Banca Națională a României nu pot depăși dublul capitalului Băncii Naționale a României și fondul de rezervă constituit potrivit prevederilor art. 5 și 6.

SECȚIUNEA a IV-a

Operațiuni cu aur și valută

Art. 32. — Banca Națională a României stabilește și conduce politica valutară a statului, cooperînd cu alte organisme ale acestuia. Banca Națională a României va acționa ca agent al statului în aplicarea prevederilor oricărei legi vizînd controlul valutar.

Declarațiile de venit, datele contabile și informațiile necesare pentru aplicarea oricăror prevederi legale privind controlul valutar trebuie transmise Băncii Naționale a României, la cererea acesteia.

Art. 33. — Banca Națională a României răspunde de :

a) emiterea reglementărilor cu privire la operațiunile cu aur și valută, în vederea protejării monedei naționale ;

b) elaborarea bilanței de plăți externe și a bilanței creanțelor și angajamentelor externe ;

c) stabilirea și publicarea cursurilor de schimb la care Banca Națională a României și alte persoane juridice autorizate efectuează operațiunile lor cu aur și valută ;

d) autorizarea și retragerea autorizației, precum și reglementarea și supravegherea persoanelor juridice care au obținut autorizația de a efectua tranzacții valutare ;

e) stabilirea plafoanelor activelor în aur și valută pe care persoanele juridice autorizate le pot ține în depozit ;

f) păstrarea și administrarea rezervelor internaționale ale statului ;

g) stabilirea unor limite la pozițiile valutare nete ale societăților bancare, precum și a condițiilor și plafonului îndatorării externe a numitelor societăți.

Art. 34. — Banca Națională a României poate să încheie, în nume propriu sau în numele statului, în contul și din dispoziția acestuia, acorduri de clearing și de plăți sau poate încheia orice alte contracte, avînd același scop, cu instituțiile centrale de clearing, publice și private, care își au sediul în străinătate.

Art. 35. — Banca Națională a României, respectînd prevederile privind lichiditatea și riscul specific unor astfel de active, va stabili și menține, în astfel de condiții încît să poată determina periodic mărimea lor exactă, rezerve internaționale constînd din toate sau numai din unele din următoarele elemente :

a) aur ;

b) active externe, sub forma bancnotelor și monezelor metalice sau a soldurilor conturilor la bănci în străinătate, exprimate în acele valute și deținute în acele țări pe care Banca Națională a României le aprobă pentru îndeplinirea scopului prezentului articol ;

c) orice alte active de rezervă recunoscute pe plan internațional, inclusiv dreptul de a efectua cumpărări de la Fondul Monetar Internațional în cadrul tranșei de rezervă, precum și deținerile statului de drepturi speciale de tragere ;

d) cambii, cecuri și bilete la ordin exprimate și plătibile în valuta și în locurile aprobate de Banca Națională a României pentru realizarea scopului prezentului articol ;

e) bonuri de tezaur și alte titluri emise sau garantate de acele guverne străine sau instituții financiare interguvernamentale, exprimate și plătibile în valuta și în locurile aprobate de Banca Națională a României pentru îndeplinirea scopului prezentului articol ;

f) alte asemenea active pe care Banca Națională a României le aprobă pentru îndeplinirea scopului prezentului articol.

Art. 36. — Banca Națională a României va urmări menținerea rezervelor internaționale prevăzute în art. 35 la un nivel pe care ea îl apreciază ca fiind adecvat tranzacțiilor externe ale statului.

În cazul scăderii rezervelor internaționale sau dacă, potrivit aprecierilor Băncii Naționale a României, există pericolul diminuării rezervelor pînă la un nivel care ar periclita tranzacțiile internaționale ale statului, Banca Națională a României va prezenta Guvernului și Parlamentului un raport privind situația rezervelor internaționale și cauzele care au condus sau pot conduce la o astfel de reducere. Raportul va conține și recomandările Băncii Naționale a României necesare pentru preîntîmpinarea sau remedierea situației.

Art. 37. — Banca Națională a României este autorizată, în condiții pe care le va stabili și le va putea modifica periodic, să efectueze următoarele operațiuni :

a) să cumpere, să vîndă și să facă alte tranzacții cu monede și lingouri de aur și alte metale prețioase ;

b) să cumpere, să vîndă și să facă alte tranzacții cu valute ;

c) să cumpere, să vîndă și să facă alte tranzacții cu bonuri de tezaur și alte titluri emise sau garantate de către guverne străine ori instituții financiare interguvernamentale ;

d) să deschidă și să mențină conturi la instituții financiare interguvernamentale, bănci centrale, autorități monetare și organizații financiare din străinătate ;

e) să deschidă, să mențină conturi și să acționeze ca agent sau corespondent pentru instituții financiare interguvernamentale, bănci centrale, autorități monetare și organizații financiare din străinătate, guverne străine și agențiile lor.

Art. 38. — Diferențele înregistrate în bilanțul anual de Banca Națională a României din modificarea evaluării activelor ori pasivelor ei exprimate în aur, drepturi speciale de tragere și monede străine, rezultate ca urmare a modificării valorii sau cursului în lei al acestora, vor fi regularizate cu bugetul administrației centrale de stat.

SECȚIUNEA a V-a

Controlul valutar

Art. 39. — Banca Națională a României emite reglementări privind controlul tranzacțiilor valutare pe teritoriul țării. Reglementările se pot referi la emiterea de ordine și circulare cu privire la : efectuarea și controlul tranzacțiilor valutare ; emiterea autorizațiilor pentru transferuri în străinătate ; tranzacțiile pe piețele valutare și la alte operațiuni specifice.

Art. 40. — Persoanele juridice autorizate să desfășoare operațiuni valutare vor raporta Băncii Naționale a României asupra tranzacțiilor valutare efectuate. Banca Națională a României va stabili forma și conținutul documentelor prin care să aibă loc o raportare corespunzătoare.

CAPITOLUL IV

Conducerea și administrarea Băncii Naționale a României

Art. 41. — Banca Națională a României este condusă de un consiliu de administrație. Gestiunea zilnică este încredințată guvernatorului.

Activitatea consiliului de administrație este reglementată de prevederile prezentei legi și de regulamentele Băncii Naționale a României.

Art. 42. — Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României hotărăște asupra măsurilor în domeniul politicii monetare, valutare, de credit și de plăți. El stabilește direcțiile principale în conducerea operațiunilor și răspunderile ce revin aparatului Băncii Naționale a României. Totodată, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României hotărăște asupra organizării interne și asupra salariilor personalului acesteia.

Art. 43. — Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României este compus din :

- guvernatorul Băncii Naționale a României — președinte
- primul-viceguvernator al Băncii Naționale a României — vicepreședinte
- doi viceguvernatori ai Băncii Naționale a României
- alți cinci membri.

Art. 44. — Membrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României sînt numiți de Parlament, la propunerea primului-ministru. Numirile se fac pe o perioadă de 8 ani. Mandatul poate fi reînnoit.

Art. 45. — În cazul descompletării consiliului de administrație, completarea locurilor vacante se face pe funcția și numai pentru perioada rămasă pînă la expirarea mandatului celor înlocuiți, cu respectarea prevederilor de la art. 44.

Art. 46. — Revocările din funcție ale membrilor consiliului de administrație se fac de către Parlament, la propunerea primului-ministru.

Art. 47. — Numirile, retragerile și revocările din funcție se publică în Monitorul Oficial al României.

Art. 48. — Membrii consiliului de administrație nu pot fi membri ai Parlamentului și nu pot face parte din justiție sau din administrația de stat. De asemenea, ei nu pot face parte din administrația unei firme, fără a fi delegați de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României.

Art. 49. — Guvernatorul dispune măsuri pentru executarea dispozițiilor legale și a reglementărilor privind Banca Națională a României, precum și pentru executarea deciziilor consiliului de administrație.

Gubernatorul numește în funcție personalul din aparatul central al băncii și directorii sucursalelor, filialelor și agențiilor.

Gubernatorul reprezintă Banca Națională a României în relațiile cu terții, semnând, direct sau prin persoane împuternicite de el, toate tratatele sau convențiile încheiate de aceasta.

În numele consiliului de administrație, guvernatorul prezintă anual Parlamentului României darea de seamă cu privire la situația monetară și a creditului.

În cazul absenței sau imposibilității de a acționa a guvernatorului, acesta va fi suplinat de primul-vice-gubernator.

Art. 50. — Consiliul de administrație numește o comisie de cenzori, formată din 5 membri, dintre care unul este președinte.

Comisia de cenzori verifică respectarea normelor legale privind evaluarea patrimoniului băncii, existența valorilor în casă, precum și a titlurilor de proprietate sau primite în gaj, cauciune sau custodie.

Anual, comisia de cenzori întocmește raportul său asupra bilanțului și contului de profit și pierderi.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 51. — Operațiunile Băncii Naționale a României sînt supuse legislației comerciale, în măsura în care legea privind activitatea bancară și prezenta lege nu dispun altfel.

Art. 52. — Actele de împrumut încheiate de Banca Națională a României constituie titluri executorii în caz de neplată pentru întreg soldul creanței de plătit.

Organele de stat financiare sau judecătorești sînt obligate să execute creanța Băncii Naționale a României numai pe baza unei notificări din partea acesteia.

Art. 53. — În cazul în care debitorul nu își onorează angajamentele asumate, Banca Națională a României are dreptul să procedeze la vânzarea totală sau parțială a titlurilor și efectelor ce i-au fost date în garanție, în termen de 3 zile, după o simplă somație printr-un act extrajudiciar.

Banca Națională a României își recuperează avansurile de capital, dobinzile și cheltuielile din venitul net rezultat din vânzare. Eventualul surplus este remis împrumutatului.

Art. 54. — Banca Națională a României va putea efectua unele operațiuni în favoarea terților, numai în condițiile prezentării documentelor pe care Banca Națională a României le consideră necesare. Ea poate, ori de cîte ori consideră necesar, să ceară constituirea de garanții reale sau personale.

Art. 55. — Capitalul Băncii Naționale a României, fondul de rezervă, lingourile și monedele de metal prețios, pietrele prețioase și semiprețioase, precum și in-

stalațiile tehnologice și materiile prime deținute sau importate de Monetăria statului și Imprimeria Băncii Naționale a României sînt scutite de taxe și impozite.

Banca Națională a României este scutită de orice taxe pentru operațiunile pe care le face, inclusiv de taxa de timbru.

Art. 56. — Operațiunile Băncii Naționale a României sînt contabilizate potrivit planului de conturi, pe exerciții anuale începînd cu 1 ianuarie și terminînd cu 31 decembrie.

Pentru eventualele erori la plăți sau înregistrări în conturile titularilor, Banca Națională a României răspunde numai pînă la limita sumei eronat plătite sau înregistrate în cont, inclusiv de penalitățile aferente ce se varsă la bugetul administrației centrale de stat, suportate de titularii de cont în cazuri prevăzute de lege, dacă nu se dovedește că erorile respective s-au produs din culpa titularilor. Răspunderea Băncii Naționale a României încetează dacă nu este sesizată cu reclamație scrisă pînă la expirarea termenului stabilit și comunicat titularilor de cont.

Art. 57. — Membrii Consiliului de administrație și angajații Băncii Naționale a României sînt obligați să păstreze secretul asupra oricărei informații nedestinate publicării, de care au luat cunoștință în cursul exercitării funcțiilor lor și nu vor folosi această informație pentru obținerea de avantaje personale, orice abatere fiind pedepsită conform legii.

Art. 58. — Membrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României și cenzorii primesc indemnizație.

Art. 59. — Banca Națională a României nu poate participa, direct sau indirect, cu capital, la nici o societate comercială sau regie autonomă, cu excepția propriilor sale întreprinderi de imprimare a biletelor de bancă și de batere a monedei metalice și alte societăți care pot contribui la realizarea atribuțiilor sale.

Art. 60. — Banca Națională a României nu poate cumpăra alte proprietăți imobiliare decît acelea care îi sînt necesare pentru funcționarea sa și nevoile personalului.

Art. 61. — Bilanțul contabil anual și contul de profit și pierderi ale Băncii Naționale a României se vor publica de îndată ce vor fi confirmate de comisia de cenzori și adoptate de către consiliul de administrație.

Art. 62. — Toate reglementările emise de Banca Națională a României se publică în Monitorul Oficial al României.

Art. 63. — Banca Națională a României publică periodic un buletin privind evoluția monedei și creditului.

Art. 64. — Dispozițiile legale privitoare la titlurile la purtător pierdute sau furate nu sînt aplicabile bancnotelor emise de Banca Națională a României. Contrafacerea monedelor și bancnotelor este pedepsită de lege.

Art. 65. — Prezenta lege intră în vigoare în 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României.

Art. 66. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Decretul nr. 124 din 17 martie 1970 privind organizarea și funcționarea Băncii Naționale a

Republicii Socialiste România, publicat în Buletinul Oficial nr. 23 din 18 martie 1970, Decretul nr. 504 din 16 decembrie 1970 privind aprobarea Statutului Băncii Naționale a Republicii Socialiste România, publicat în Buletinul Oficial nr. 143 din 16 decembrie 1970, precum și orice alte dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 25 martie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician ALEXANDRU BÎRLĂDEANU

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din 25 martie 1991.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARȚIAN DAN

**În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României,
promulgăm Legea privind Statutul Băncii Naționale a României și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.**

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 29 martie 1991.
Nr. 34.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — APUNAREA DEPUTAȚILOR

Adresa pentru publicitate : Combinatul poligrafic București - Biroul de publicitate și difuzare
pentru Monitorul Oficial, București, str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 11.77.02.

Tiparul : Combinatul poligrafic București - Atelierul „Monitorul Oficial”, București,
str. Jiului nr. 163, telefon 68.55.58.

Prețul 8 lei

40.816

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70/1991, conține 16 pagini.